

TABLE ILLUSTRATING THE SIMPLIFICATION
OF CUNEIFORM SIGNS.

	STAR	HEAD OF A MAN	EAR OF WHEAT	MAN (with his crown)	CIRCLE, SUN	RAIN	HOUSE	DRINKING POT	REED	FISH
LINE CHARACTER.										
OLD BABYLONIAN.										
ASSYRIAN.										
NEW BABYLONIAN.										

Digitális jognyilatkozat a magánjogban

dr. Homoki Péter előadása

2021. szeptember 28.

Vázlat

Miben tér el egy digitális (elektronikus) jognyilatkozat a hagyományostól?

Áttekintés a digitális nyilatkozat jogi történetéről

Elméleti problémapontok a digitális nyilatkozatok magánjogi használatáról:
írásbeliség és okiratiság mint formai követelmények indoka, forrása és az uniós megoldás lehetetlensége

Gyakorlati problémák:

- e-mail alkalmazása

- meghatalmazáson alapuló technikákról

- kombinációk:

 - több fél külön okiratokban ír alá

 - elektronikus és nem elektronikus aláírás egy iraton

 - külföldi aláírások felhasználása más jog alatt: irányadó jogtól eltérő

helyszínen aláírás

- minősített aláírás hazai használatának problémáiról

Miben tér el egy digitális (elektronikus) jognyilatkozat a hagyományostól?

digitális = csak diszkrét értéket felvenni képes jelekből áll → *egyedi megkülönböztető jelleg hiánya*

→ másolatok nem különböznek, könnyű többszörözés

©=💀 polgári jogi (anyagi és eljárásjogi) másolati példányszám igények és felmentések

→ eltérések automatizált ellenőrizhetősége

→ észrevétlen változtathatóság

közvetett értelmezhetőség = tipikusan csak automata segítségével értelmezhető

→ olvashatóság megőrzése komplex feladat, nem csak az adathordozón múlik

→ érvényesség automatizált ellenőrzése: konkrét technológiától függő (PKI specifikus) probléma

globális használat és biztonsági kockázatok

a jognyilatkozat jogi értékelése nemzetfüggő, a digitális jognyilatkozat problémái nemzetköziek

Áttekintés a digitális nyilatkozat jogi történetéről

ellentétes tendenciák:

használat elvi lehetősége kereskedelemben konkrét kockázat csökkentése

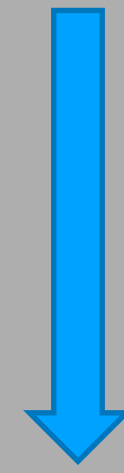
gyors üzlet biztos üzlet

változó működési környezet rugalmasságot igényel
egyértelműséget igényel

a formai követelmények változása: 1924 vs 1978

International Convention for the Unification of Certain Rules of Law relating to Bills of Lading

Brussels, 25 August 1924

UNITED NATIONS CONVENTION ON THE CARRIAGE OF GOODS BY SEA, 1978 (HAMBURG RULES)

- 3. After receiving the goods into his charge the carrier or the master or agent of the carrier shall, on demand of the shipper, issue to the shipper a bill of lading showing among other things:

- a) The leading marks necessary for identification of the goods as the same are furnished in writing by the shipper before the loading of such goods starts, provided such marks are stamped or otherwise shown clearly upon the goods if uncovered, or on the cases or coverings in which such goods are contained, in such a manner as should ordinarily remain legible until the end of the voyage.

PART IV. TRANSPORT DOCUMENTS

Article 14. Issue of bill of lading

1. When the carrier or the actual carrier takes the goods in his charge, the carrier must, on demand of the shipper, issue to the shipper a bill of lading.

2. The bill of lading may be signed by a person having authority from the carrier. A bill of lading signed by the master of the ship carrying the goods is deemed to have been signed on behalf of the carrier.

3. The signature on the bill of lading may be in handwriting, printed in facsimile, perforated, stamped, in symbols, or made by any other mechanical or electronic means, if not inconsistent with the law of the country where the bill of lading is issued.

Mi okozta ezt a változást?

a digitális tárolás
előretörése

gazdasági események
számítógépesített
könyvelése

csak elektronikusan
létező bizonylatok
fontossága

jogbiztonságra igény

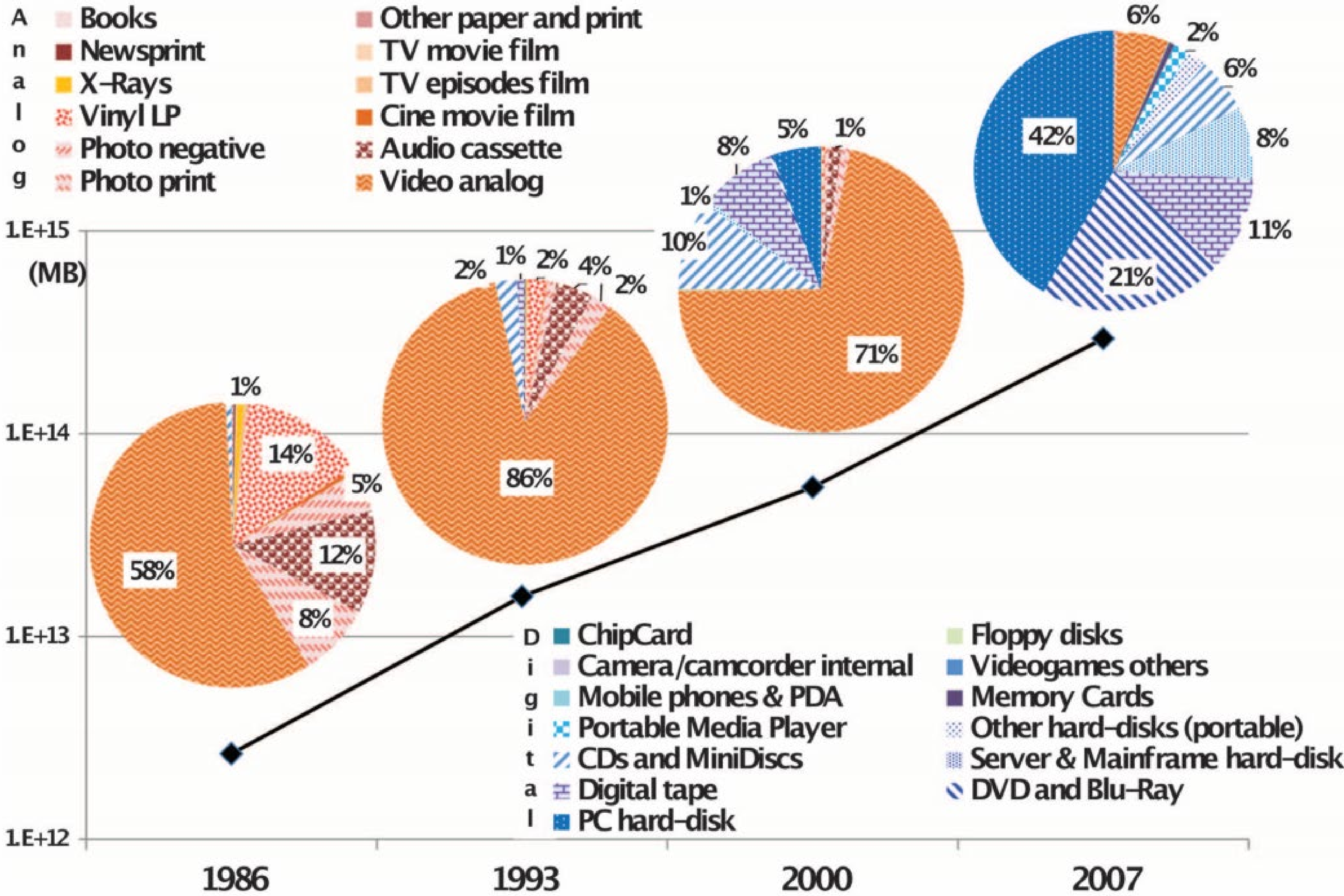

Fig. 2. World's technological installed capacity to store information (table SA1) (16).

Főbb szabályozási irányok

1)bizonyítóerő és írásbeliség kérdése általában

1981. december 11. Európa Tanács RECOMMENDATION No. R (81) 20 ... ON THE HARMONISATION OF LAWS RELATING TO THE *REQUIREMENT OF WRITTEN PROOF AND TO THE ADMISSIBILITY OF REPRODUCTIONS OF DOCUMENTS AND RECORDINGS ON COMPUTERS*

1985. február 21, Report of the Secretary-General: LEGAL VALUE OF COMPUTER RECORDS, A/CN.9/265

2)EDI-láz 1996-ig, átnevezés: UNCITRAL Model Law on Electronic Commerce

általános: írásbeliség, aláírás, eredeti

3)Elektronikus aláírás (1996-2009) és e-kereskedelem általános szabályozása

4)Integrálás az e-közigazgatási és bizalmi keretrendszer részeként (2009-)

Article 1

1. Commercial undertakings and other persons designated by national law may preserve their books and the documents relating to transactions to which they are parties or with which they are concerned in the form of reproductions by microfilming of the original except in cases specified by national law. This law shall also designate which books, documents and data may be recorded on computers.
2. The documents on which reproductions or recordings permitted by national law are based may be destroyed. However, states may require that these documents should be preserved for a certain period, which shall not exceed two years.

Article 2

A reproduction or recording made in conformity with Articles 3, 4 and 5 of these rules shall be admitted as evidence in judicial proceedings. Such reproduction and recording shall be presumed to be a correct and accurate reproduction of the original document or recording of the information it relates to, unless the contrary is proven.

Article 3

1. Reproductions or recordings made under the responsibility of the person referred to in Article 1 must conform to the following general rules. They must :

- a.* correspond faithfully to the original document or the information to which the recording relates, as the case may be ;
- b.* be reproduced or recorded in a systematic way and without gaps ;
- c.* be made in accordance with the working instructions, laid down consistently with national law and preserved as long as the preservation of the reproductions or recordings ;
- d.* be preserved with care, in a systematic order, and be protected against any alteration.

Article 5

1. The following rules shall apply to computer programmes :

- a.* the programme write-up, files descriptions and programme instructions must be directly legible and kept carefully up to date under the responsibility of the person referred to in Article 1 ;
- b.* the documents referred to in *a* above must be preserved in a communicable form for so long a time as the recordings to which they relate.

2. If, for whatever reason, the data recorded are transferred from one computer to another, the person referred to in Article 1 must establish that there is concordance.

3. The following rules apply to computer systems generally :

- a.* the system must contain the safeguards necessary in order to avoid any alteration of the recording
- b.* the system must also make it possible to reproduce at any moment the information recorded in a directly legible form.

Fő magánjogi megjelenése: írásbeliség fogalmának fejlődése a technikai változások tükrében

1928. Mjtvr. (és 1960. Ptké): távirat írásbeli

1967: telex is írásbeli

1973: mikrofilm és fénymásolat is (analóg!) az eredeti okirat bizonyítóerejét megőrzi

1980: adathordozóról útján készített okirat/adathordozóról műszaki úton készített kiadmány

12. A jogügyletek alakjára vonatkozólag határozattá lett, hogy ha a szerződésre nézve a törvényben az írásbeli alak van előírva, külön okirat állítandó ki; a levelezés útján való szerződéskötés ezen esetben ki van zárva. A tervezettől eltérően, ilyenkor nincs megengedve a távirói közvetítés sem; ez csak akkor foghat helyet, ha az írásbeli alak a felek közötti szerződés útján lett kikötve. De még ezen esetben is joga van bármelyik félnek az írásban való utólagos kiállítást követelni.

**1928. évi magánjogi törvényjavaslat:
Magyarország magánjogi törvénykönyve**

964. § Ha a felek kötötték a szerződés érvényességét írásbeli alakhoz, az előbbi § szabályai azzal az eltéréssel állanak, hogy kétség esetében a levél- vagy **táviratváltás útján létrejött megegyezés is elegendő.**

24. §. A Ptké. 38. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha jogszabály vagy a felek megállapodása a szerződés érvényességéhez írásbeli alakot rendel, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában írásbeli alakban létrejött szerződésnek keil tekinteni a levélváltás, a táviratváltás és a távgépíron történt üzenetváltás útján létrejött megegvezést.”

1968: ... A telex útján létrejött, megegyezés pedig még az utóbbi esetben [ha a felek előzetesen megállapodtak abban] sem minősül írásban létrejött szerződésnek. A **távközlési technika fejlődése és elterjedése**, továbbá a **gazdasági élet gyorsuló üteme** indokoltta teszi a szerződések alakiságának megkönnyítését, megtartván mégis az írásbeliséghez fűződő előnyöket. Szükségessé vált tehát a szóban forgó rendelkezés olyan értelmű módosítása, hogy a táviratváltás akkor is írásbeli formának minősüljön, ha erre vonatkozóan a felek külön nem állapodtak meg, és ilyen forma legyen a telex útján történt közlés is (24. §).

*1972. évi 26. törvényerejű rendelet – a polgári
perrendtartás módosításáról*

...

196. § (2) Szocialista szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült fénykép- (film-) felvétel, illetőleg bármelyikről készült fénymásolat bizonyító ereje az eredeti okiratéval, közokiratról készült másolat esetén pedig a teljes bizonyító erejű magánokiratéval azonos, **feltéve, hogy az a szocialista szervezet, amely az okiratot kiállította, őrzi vagy őrizte, az okirat azonosságát szabályszerűen igazolta.**

*1979. évi 31. törvényerejű rendelet - egyes polgári
eljárásjogi szabályok módosításáról*

196. § (2) Gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült felvétel [195. § (2) bek.], továbbá bármilyen adathordozó útján készített okirat bizonyító ereje az eredeti okiratéval, közokiratról készült másolat esetében pedig a teljes bizonyító erejű magánokiratéval azonos, feltéve, hogy a gazdálkodó szervezet, amely a felvételt készítette vagy az okiratot kiállította, illetve őrzi, a felvétel vagy az okirat azonosságát szabályszerűen igazolta.

*A Pp-t módosító 1972. évi 26. számú tvr. lehetővé tette a mikrofilmeknek, fotokópiáknak stb. a bizonyítási eljárásban való felhasználását. **A korszerű technika fejlődése teszi indokolttá és az eljárás gyorsítását szolgálja a tervezet azzal a rendelkezéssel, hogy az adathordozókról műszaki úton készített kiadmánynak ugyanolyan bizonyító erőt kell tulajdonítani, mintha az eredeti okiratról állították volna ki.***

2001. évi XXXV. törvény miatti módosítások (1999/93/EK irányelv)

Ptké. 38. § „külön törvényben meghatározott maradandó eszközzel tett nyilatkozatváltás - így különösen fokozott biztonságú elektronikus aláírással aláírt okirat”

Pp. t.b. magánokirat és közokirat kiegészítése, valamint bővítés irányelv szerinti vélel[✉] mekkel, pl.

e) ... a kiállító minősített elektronikus aláírásával aláírt elektronikus okirat tartalma az ügyvéd által készített elektronikus okirattal megegyezik;

f) az elektronikus okiraton kiállítója minősített elektronikus aláírást helyezett el.

197. § (2) Ha a magánokiraton levő aláírás valódisága nem vitás, vagy bizonyított, illetve a fokozott biztonságú elektronikus aláírás ellenőrzésének eredményéből más nem következik, az aláírást megelőző szöveget - elektronikus okirat esetén az aláírt adatokat - az ellenkező bizonyításáig meg nem hamisítotttnak kell tekinteni, kivéve, ha az okirat rendellenességei vagy hiányai ezt a vélelmet megdöntik.

A digitális írásbeliség és okiratiság a magyar jogban

írásbeliség/írásban polgári **anyag**i jogi kérdés:

„alakisági” előírás, érvényességi kérdésnek tekintjük (Ptk. 6:6. § (1), 6:7. § (1))

érvénytelenséggel fenyegetés = cél a magatartás befolyásolása

de érvénytelenség jogkövetkezmény itt speciális:

alakisági spec. (6:94. §)

ágazati spec. (pl. Hpt. 279. § (2) bekezdés)

írásbeliség meghatározása:

1960. évi 11. tvr. 38. § (2): ilyenek... kell tekinteni ... is

2013. évi V. 6:7. § (2): „jognyilatkozatát a nyilatkozó fél aláírta” + (3) bekezdés feltételei

elektronikus szerződéskötés speciális szabályai: 6:82. §-6:85. §: 2000/31/EK irányelv 9-11. c.

visszaigazolás „késedelem nélkül”

visszaigazolás hozzáférhetővé tételtől hatályos

fogadó fél mentesül (ha akar), ha nem kapja meg „késedelem nélkül” a visszaigazolást
hibajavítási lehetőség hiányában *megtámadható* a nyilatkozat

A digitális írásbeliség és okiratiság a magyar jogban, folyt.

okiratiság polgári eljárásjogi kérdés: „az okirat egy bizonyítási eszköz”
de a gyakorlat alaki előírásként fogalmazza meg ezt is: *t.b.e. magánokirat*
Pp. t.b.e. magánokiratnak nem minősülő e-okirat hasonló joghatása:
„az aláírást vagy a bélyegzőt megelőző szöveget – elektronikus okirat esetén az aláírt vagy bélyegzővel ellátott adatokat – az ellenkező bizonyításáig meg nem hamisítottak kell tekinteni”
legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírás vagy bélyegző [vagy zárt rendszerben alkalmazott bizalmi szolgáltatás keretében a kiállító saját kezű aláírására egyértelműen visszavezethető adatok] ellenőrzésének eredményéből más nem következik

aláírás: hagyományos írásbeliség feltétele (nyilatkozó fél aláírta)

A digitális írásbeliség és okiratiság a francia jogban

nincsen írásbeli/okirati kettősség

Code Civil: „kötelmek bizonyításával” kapcsolatos szabályok részeként (~bizonyítási eszköz szabályok)

a magyarban az írásbeliségnek megfelelő szabályokat (ok)irat (*écrit*) itt találhatjuk

1365: (2000 óta) mi az irat? ~ írásjegyek folyama « értelmezhető jelértékű szimbólumok sorozata »

1366: 2000-2016: azonos a bizonyítóereje az elektronikus iratnak a papírral (ez ott fontos volt!)

2016: feltéve, ha az *elektronikus irat*

(i) megfelelően azonosítja a nyilatkozattevő személyét

(ii) olyan módon hozzák létre és őrzik meg, hogy az a változatlanságot garantálja

irat és aláírás:

aláírt okirat (1367) és nem aláírt okirat (pl. kereskedelmi könyv)

minden jognyilatkozati aláírástól elvárja az azonosítást, elektronikus esetén

megbízható azonosítást és a nyilatkozattal való kapcsolat garantálását (1367)

Iratíság így tágabb jelentésű, a magyar okiratiság és írásbeliség területét is fedi

pl. ingatlanl kapcsolatos jognyilatkozat: „semmis és nincsen hatása ... ha nem ... formában ...”

(→ érvénytelenség jelentése nem azonos a két jogban, lsd. Siklósi Iván monográfiája)

A digitális írásbeliség és okiratiság a francia jogban, folyt.

Elektronikus szerződéskötés: Art. 1125-1127-4. ~ uniós alap, de más értelmezés/jelentés
javítás nélkül érvénytelen
visszaigazolás nélkül nem is hatályosul
ha fogadó fél akarja, akkor sem...
nem csak az igénybevevő *ajánlatának* (EU) visszaigazolásánál vagy
más nyilatkozatának visszaigazolásánál (HU) elvárás

Megfelelő példányszám magánokiratnál érvényességi feltétel, így elektronikus esetén jelentős könnyítés

Fokozott biztonságú e.a.-nak joghatást nem biztosít a Code Civil

digitális írásbeliségi gondok az angol jogban

[The Law Society of England and Wales [practice notes](#)-ai & [Law Commission report 2001](#) alapján]
nagyon más a szerződés értelmezése, nincsen érvénytelenség vagy hatálytalanság tartalmú fogalom pl. a szerződés kicserélése nélkül nem bír „kötőerővel”
de egyes iratfajták esetén a joghatás kiváltásához első pillantásra hasonlóknak tűnő alaki követelményeket támasztanak:

under hand, in writing, signature, by deed, guarantee, pl. Statute of Frauds (1677, Title IV)

“No Action shall be brought ... unlesse the Agreement upon which such Action shall be brought or some Memorandum or Note thereof shall be in Writeing and signed by the partie to be charged therewith or some other person thereunto by him lawfully authorized.”

írott: [Interpretation Act](#) 1978 (1889) definíció: **Writing**” *includes typing, printing, lithography, photography and other modes of representing or reproducing words in a visible form, and expressions referring to writing are construed accordingly.* → csak ha a képernyőn látható
“Under current English law the digital form of a communication is not writing, but its visible representation is.”

“... an electronic message need only be available to be read; it need not actually be read in order to be effective.”

digitális írásbeliségi gondok az angol jogban, folyt.

aláírás: “common law takes a pragmatic approach ...

provided that the ‘signatory’ intends to authenticate the document, it need not be the ‘signatory’ who actually signs ... signature by stamping ... by typewriting and in other forms not applied in any ‘personalised’ way ... A manuscript signature may be scanned into a computer, stored in electronic form and incorporated into an e-mail or other document ... clicking on a website button ... [e-mail with auto-signature - de puszta e-mailcím aláírás nélkül nem]

Although it may be difficult to tell whether a name (or initials) typed onto a computer system is authentic, that is not an obstacle to validity. Reliability is not essential to the validity of a signature. “the mark which appears in a document was inserted in order to give, and with the intention of giving, authenticity to it”

by deed ([Law of Property](#) Act 1989):

tanú előtt aláír/utasít aláírni & „kötődési szándékot” kifejez (**delivery**)

aláírásnál is szigorúbb értelmezés (tintával, jó helyre legyen írva, aláíró neve szerepeljen, nem lehet bélyegző stb.)

digitális írásbeliségi gondok az angol jogban, folyt.

Példa egy, angol jog alatt megfelelő ingatlan adásvételi szerződés aláírásának (ún. Mercury signing):

1. a felek szóban megbeszélték, hogy jó lesz így a szöveg;
2. a végleges szöveget (execution copy) az aláírást koordináló (ügyvéd) körbeküldi Word fájlban e-mailben;
3. a felek kinyomtatják az execution copy aláírási oldalát, aláírják, tanú mellettük, beszkennelik PDF-be az *utolsó oldalt*, és elküldik csak a koordináló ügyvédnek a Word fájlal együtt e-mailben.
4. megy az egész csomag a koordinálótól a [földhivatalhoz](#), aki ezt bejegyzi

DE

- a tanúzás csak az aláíró fizikai jelenlétében történhet, *videótanúzás nem fogadható el*

alternatív megoldás: földhivatal által biztosított aláíró platform; „minősített bizalmi szolgáltató” majd egyszer

bankok plusz igényei:

certificate of authenticity, certificate of completion stb.

írásbeliséghez hasonló alaki követelmények indokai

ad validitatem

ad probationem

nyilvánosság miatt (pl. telekkönyv/inyvt. a legtöbb országban)

fokozott (biztosabb) rögzítettség

lelassítás, megfontolásra késztetés

...

eltérő jogterületek = eltérő követelmények, konkrét rendelkezéstől függ, pl.

pl. sajtóhelyreigazítás esetén „megfontoltság” (munkateher csökkentés)

munkajogban: munkavállaló védelme

bankok elvárása ügyféllel szemben: kockázatcsökkentés az igény

érvényesítése során

Milyen keretet ad az eIDAS a nemzeti jogi írásbeliségnek?

általános cél

belső piaci elektronikus tranzakciók iránti bizalom megteremtése

specifikus cél: elektronikus tranzakciókra vonatkozó bizalmi szolgáltatások uniós kereteinek megteremtése

eIDAS-nak **nem célja az írásbeliség meghatározása**

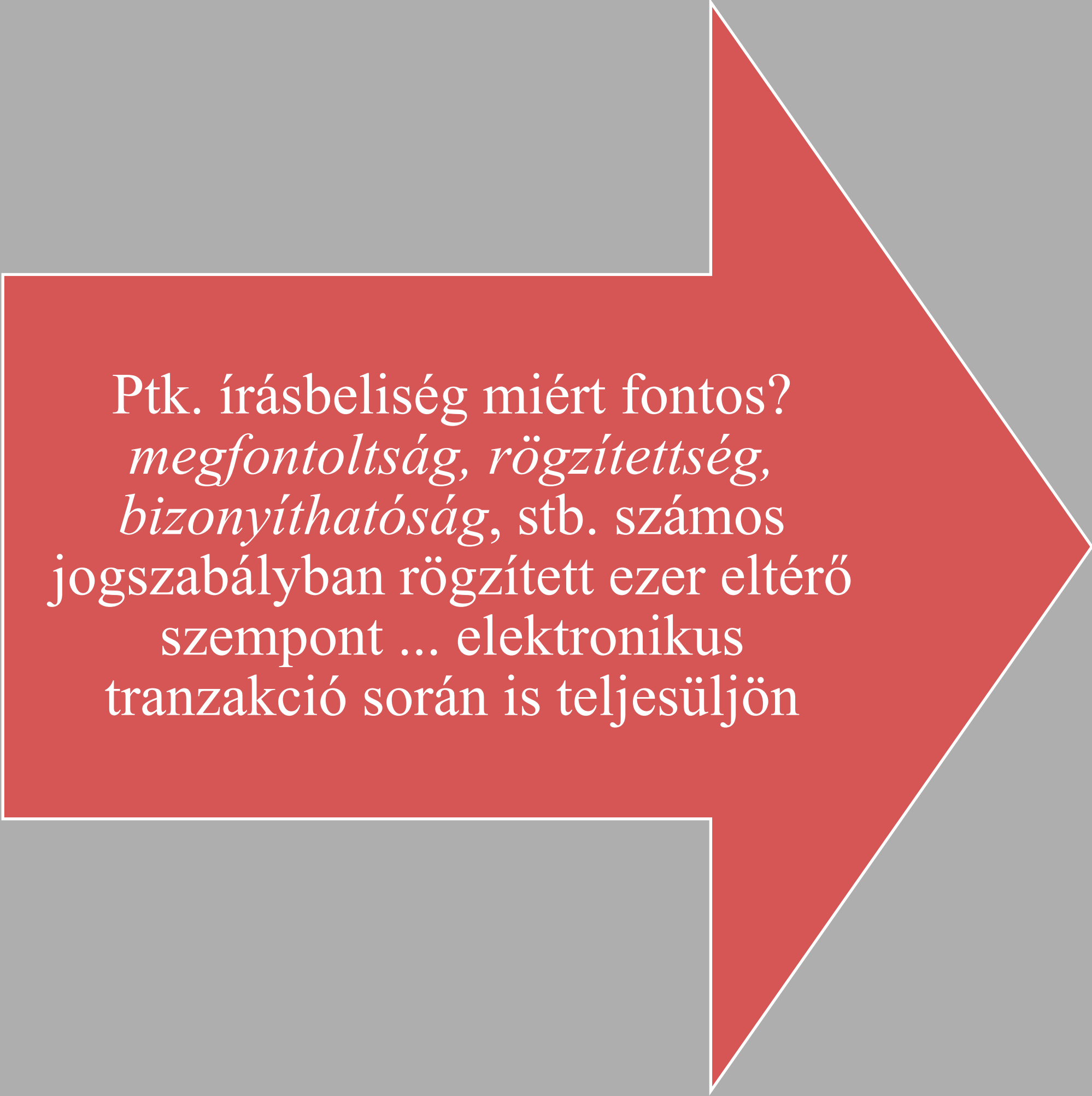
nemzeti hatáskör, érzékeny jogi különbségekkel

nem ír elő semmit az írásbeliségről:

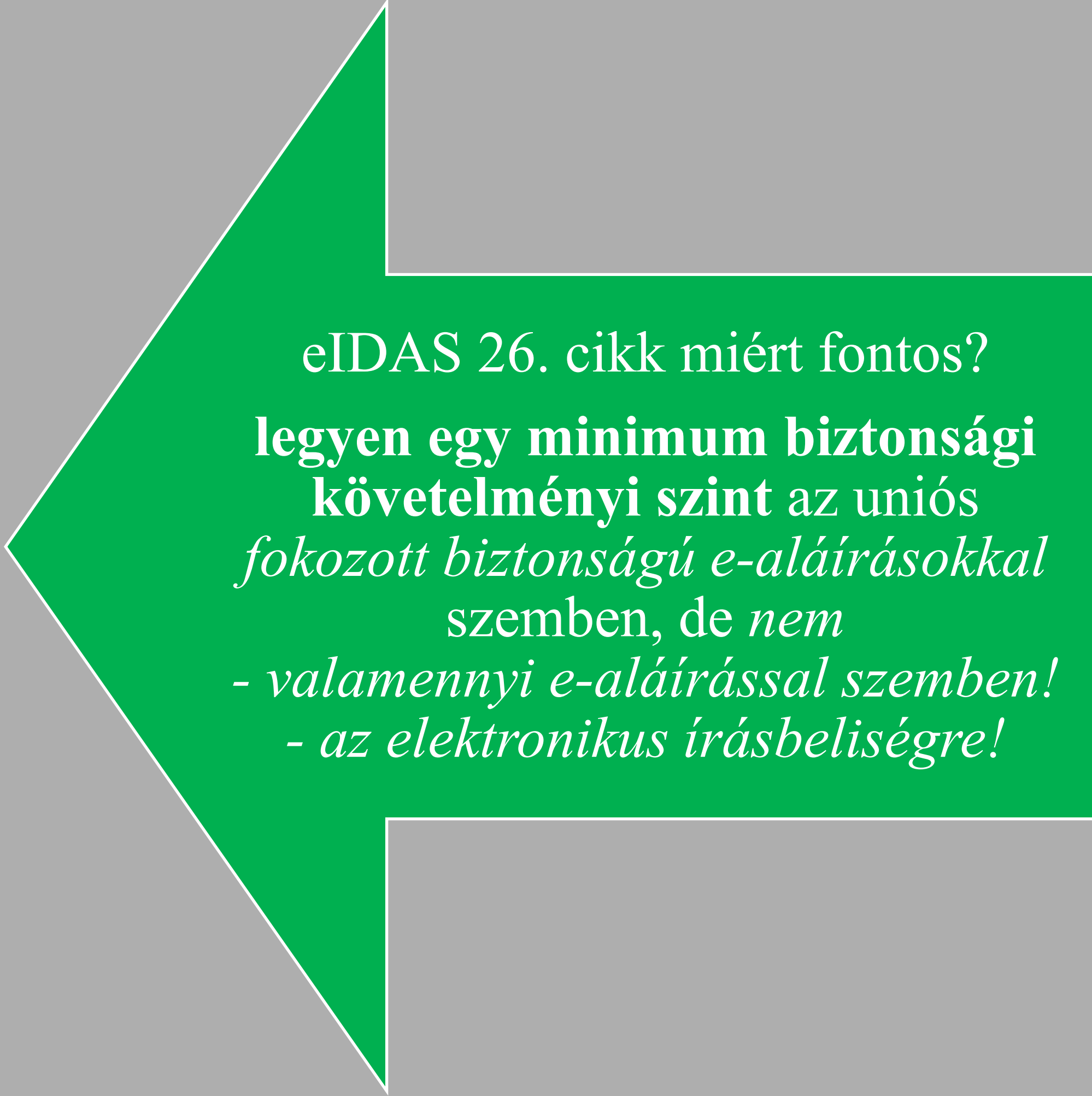
a minősített aláírásnál vezethető le egy joghatás az írásbeliségre

nem az írásbeliségre vonatkozik, de fontos hatással van az írásbeliség nemzeti értelmezésére

e-aláírás: más adathoz rendelt adat, „amit aláírásra használ” (egy term. személy) → meghatározott adattartalom személy általi jóváhagyásának megjelenése (adat formájában)
egyszerű e-aláírás (=nem fokozott biztonságú e-aláírás)
„joghatása nem tagadható meg kizárólag amiatt ...”

Ptk. írásbeliség miért fontos?
*megfontoltság, rögzítettség,
bizonyíthatóság, stb. számos
jogszabályban rögzített ezer eltérő
szempont ... elektronikus
tranzakció során is teljesüljön*

eIDAS 26. cikk miért fontos?
**legyen egy minimum biztonsági
követelményi szint** az uniós
*fokozott biztonságú e-aláírásokkal
szemben, de nem
- valamennyi e-aláírással szemben!
- az elektronikus írásbeliségre!*

Ptk. 6:7. § (3)	eIDAS 26. cikk
változatlan visszaidézésre alkalmas forma (=rögzítettség, maradandó)	~ olyan módon kapcsolódik azokhoz az adatokhoz, amelyeket aláírtak vele, hogy az adatok minden <i>változása nyomon követhető</i> (a megfelelő rögzítettségből fakadó műszaki következmény)
nyilatkozattevő személye azonosított	~ alkalmas az aláíró azonosítására + az aláírás kizárólag az aláíróhoz köthető + olyan, elektronikus aláírás létrehozásához használt adatok felhasználásával hozzák létre, amelyeket az aláíró <u>nagy megbízhatósággal</u> <u>kizárólag saját maga használhat</u>
nyilatkozattétel időpontja azonosított	- [nem elvárás]

Az e-mail alkalmasságának eltérő megítéléséről

abból, hogy az ~ angol jogi „írásbeliségnek” megfelel, nem következik, hogy pl. a magyar írásbeliségi vagy okirati szabálynak megfelelné

francia „attól, mert ~ bizonyítéki célnak megfelel, nem következik, hogy írásbeli jogügyletnek is megfelel” (jogi tény/jogügylet francia értelmezése)

az e-mail bizonyítéki értékéről:

nehézségek

nem „egy” e-mailt önmagában értékelünk, végponttól-végpontig technikai folyamatot
kontextusfüggő: hol-kinél-mikor keletkeztek a bizonyítékok, fejléc elemek stb.

magánszemélynél *tárolt* e-mail minden eleme módosítható

köztes szereplőktől adatok nehezen begyűjthetők

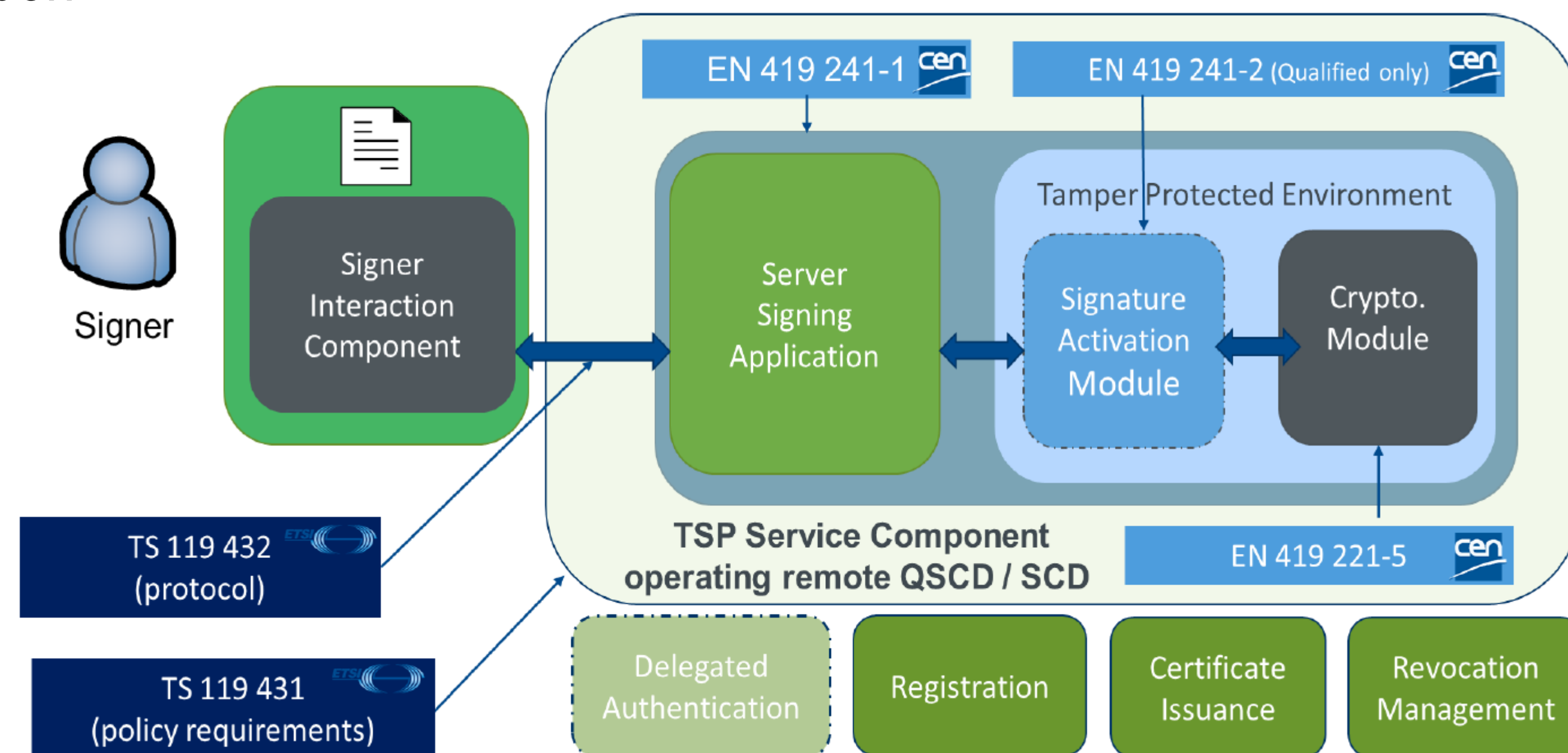
lehetőségek

felek azonosíthatósága e-mail láncolatok vagy magatartások, tanúk révén

nem szabad önmagában az „e-mailt” értékelni ...

A „meghatalmazáson alapuló” aláírási technikákról

távoli e-aláírás, AVDH, magánAVDH stb.= egy eszközt birtokló fél („B”) nyilatkozatot állít ki „A” személy nevében

Hiába biztonságos „B” eszköze, ha az „A”-val való kapcsolat nem biztonságos (leggyengébb láncszem)
(e-mailhez hasonlóan) a folyamat egészének a biztonsága a lényeg

Több fél külön okiratokban ír alá elektronikusan

két külön fél e-aláírása külön okiratban:

magyar

[ajánlat & elfogadás külön iratban] (2) *A szerződést írásba foglaltnak kell tekinteni akkor is, ha nem ugyanaz az okirat tartalmazza valamennyi fél jognyilatkozatát, hanem a szerződő felek külön okiratba foglalt jognyilatkozatai együttesen tartalmazzák a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítását.*

[azonos irat, de csak egy-egy fél ír alá két azonos tartalmú példány](3) *A szerződést írásba foglaltnak kell tekinteni akkor is, ha a több példányban kiállított okiratok közül mindegyik fél a másik félnek szánt példányt írja alá.*

francia: ~ (ajánlat és elfogadás alapú szabályozás, 1113-1122)

angol: OK (lásd földhivatali írásbeliség)

társaság esetén két aláíró együttes e-aláírása külön okiratok azonos tartalmú nyilatkozatában?

magyar: cégszerűség?

angol: „deed” esetén nem javasolják

Külföldi aláírás és az elektronikus okiratok

mit akar/fogad el a külföldi partner?

angol/amerikai elvárás: „írjon alá a vonalon” & „legyen rajta a neve” (minősített e-aláírás esetén is)

az angol jog az irányadó a szerződésre,
magyar társaság Magyarországon milyen
e-aláírással írhat alá?

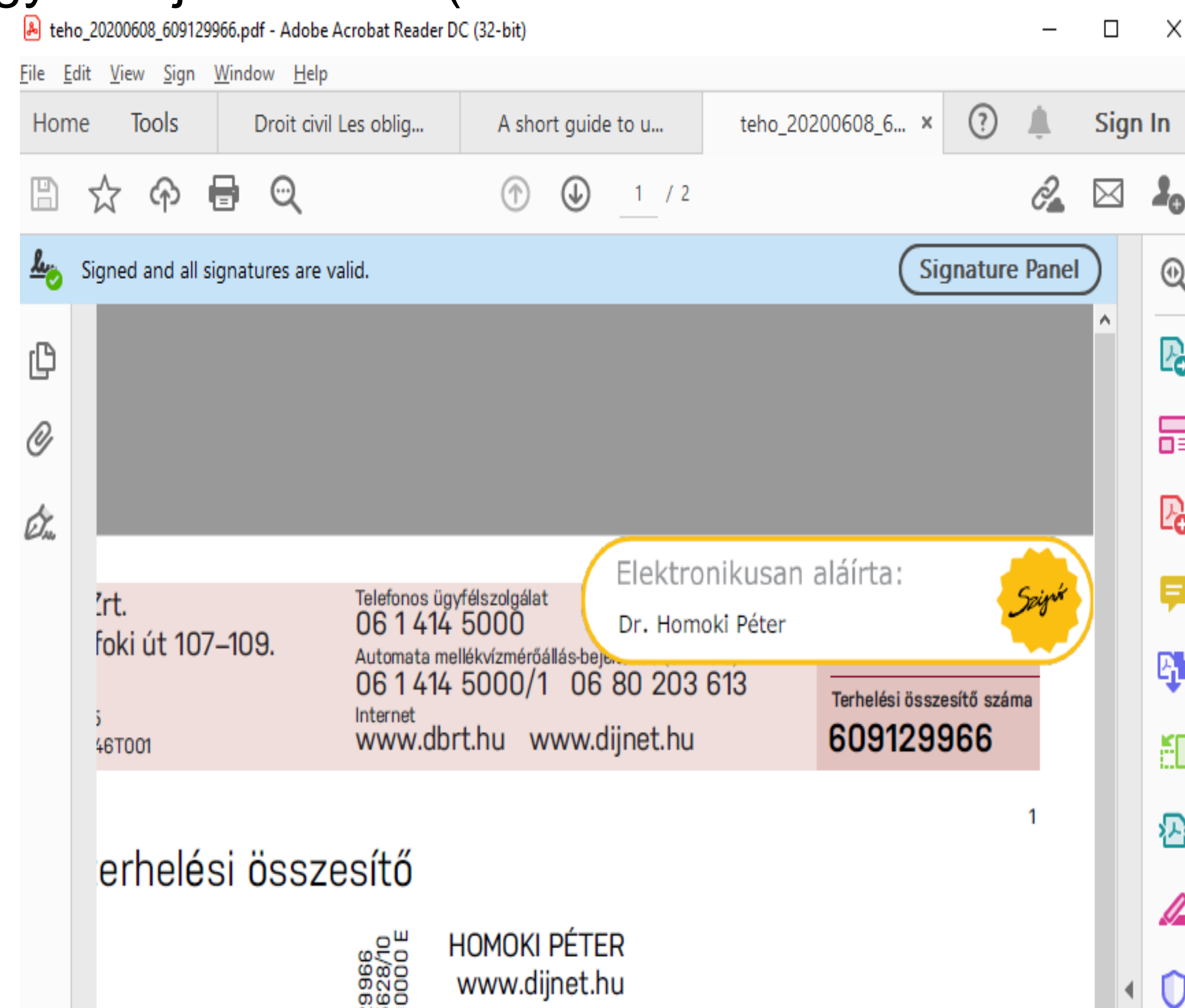
külföldön aláírt irat

apostille/felülhitelesítés eredeti értelmé

irat/kiállító hitelessé tétele bizalmi láncolat útján

technikai megoldás?

(jogsabályi megoldás Üttv.-ben)

hazai minősített aláírási nehézségek

ha én fogadom el...

kötelez bármi az elfogadásra? vagy költségeket/kockázatokat átháríthatja befogadó az aláíróra?
(451/2016. Korm. r. mellékletének szerepe közigazgatásban)

mennyire szabályozott a befogadás folyamata? (kötelezően automatizált befogadás)

hogyan tudom olvasni a tartalmat?

.edoc [bolgár, lett]; .bdoc-cdoc-ddoc [észt]; .p7m, .p7s, .pkcs7 [s/mime]

-||- ellenőrizni az aláírás érvényességét befogadáskor? megőrzés alatt?

Ellenőrzés eltérő eredményekkel Acrobatban és Microsec e-Signóban ...

KEAESZ, DSS: <https://ec.europa.eu/cefdigital/DSS/webapp-demo/validation>

hogyan tegyek eleget megőrzési kötelezettségemnek?

hogy bővítsen időbélyeggel az aláírást? újra időbélyegzés?

külföldi bizalmi szolgáltatóval szemben a felelősség érvényesítésének kockázatai

mivel tudom meggyőzni aláíróként az elfogadót, hogy fogadja el az általam használt megoldást?

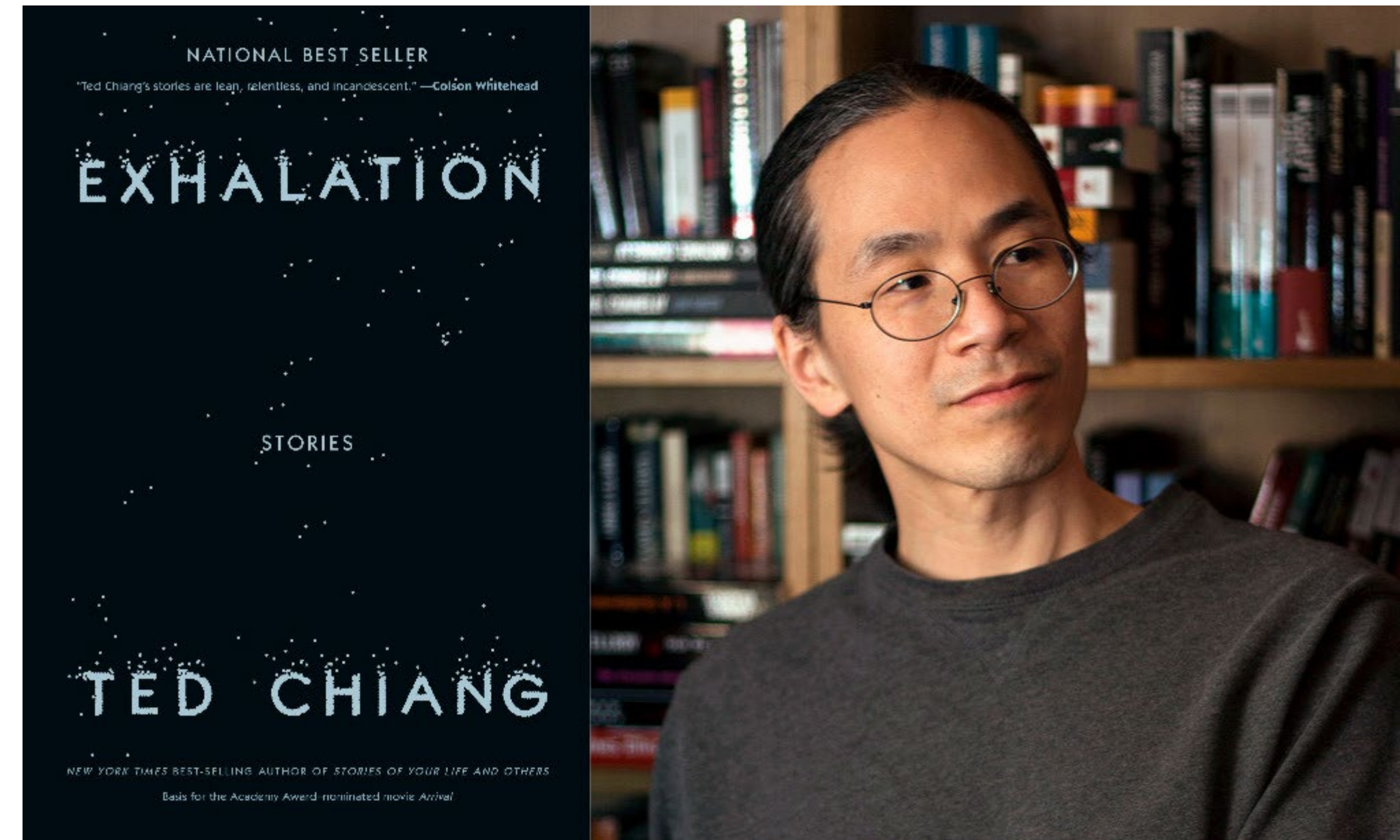
Befejezés

A társadalom lassan állt át az írásbeliségre
a jogi folyamatokban több évezred kellett
mire domináns forma lett az írásbeliség,
okiratiság;
a lényeges változás nem a technikai része,
hanem az, ahogy a társadalmi és egyéni
gondolkodást, a kultúránkat is módosította:

*Tömörebb és lineárisabb lett a fogalmazás,
az érvelés, a rögzített részletek száma és jelentősége megnőtt*

A jogrend elektronikus bizonyítékokra (jognyilatkozatokra?) átállása szintén nem csak technikai vagy biztonsági kérdés: *az input adatmennyiség sokszorozódik, a feldolgozás nem az emberrel kezdődik; az analóg világot átalakító gépektől legfeljebb kivonatokat kapunk emberi feldolgozásra; vagy emberi feldolgozás („döntés”) nélkül automatizált társadalmi visszacsatolásra használják a bemeneti adatokat*

Lásd ***Ted Chiang: “The Truth of Fact, the Truth of Feeling”***

▼

cím 1054 Budapest
_Kálmán Imre utca 1._402

tel. +36(1) 700 4020

email office@homoki.net

web homoki.net